

zaaknummer 2014W1311

9 juni 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven.

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester in het Bisdom Roermond.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014. Op 1 december 2014 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 14 april 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd vergezeld door haar echtgenoot, de heer [naam], en bijgestaan door haar juridisch adviseur, mr. Geraads, voornoemd.

Namens het Bisdom zijn verschenen [naam], voornoemd en mr. [naam], hoofd juridische zaken van het Bisdom.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klagster is opgegroeid in een katholiek gezin in [plaats]. Het gezin bestond uit vader, moeder en twee dochters.

Klagster deed haar Eerste Heilige Communie in de [parochie] in [plaats]. Aangeklaagde was pastoor in deze kerk. Klagster maakte al deel uit van het kerkkoor en vanaf ongeveer 1981 werd klagster misdienaar in de kerk.

Aangeklaagde paaide de misdienaars altijd met cadeautjes. Klagster verzamelde postzegels. Toen aangeklaagde hiervan op de hoogte was, kreeg klagster dikwijls achter in de kerk

postzegels van aangeklaagde. Klaagster was trots op haar postzegelverzameling en liet de postzegels graag aan klasgenootjes zien. Aanvankelijk kreeg klaagster gestempelde postzegels. Later kreeg zij ook kinderpostzegelseries en nieuwe postzegelboeken. Deze cadeautjes moest ze wel bij aangeklaagde op de pastorie komen halen. Op een gegeven moment verlangde aangeklaagde als dank voor de cadeautjes een kusje van klaagster.

Na verloop van tijd probeerde aangeklaagde verder te gaan. Hij vertelde klaagster dat haar kleding niet goed zat. Zij moest dan bij aangeklaagde komen staan, waarna aangeklaagde haar broek en onderbroek omlaag deed. Hij raakte dan met zijn blote handen haar billen aan, terwijl hij haar hemd goed in haar broek stopte. Ook ging aangeklaagde met zijn handen aan de voorkant van het lichaam van klaagster naar haar onderbuik en schaamstreek. Aangeklaagde raakte hierbij ook de vagina van klaagster aan. Hij heeft klaagster niet gepenetreerd.

Klaagster vond deze handelingen bijzonder onprettig, maar zij durfde geen 'nee' te zeggen tegen aangeklaagde. Op enig moment nam klaagster een vriendinnetje mee, als zij weer een cadeautje zou krijgen van aangeklaagde. Als klaagster niet alleen was met aangeklaagde, gebeurde er niets.

Klaagster diende ongeveer eenmaal in de twee weken de mis. Klaagster vermoedt dat aangeklaagde haar minstens tien maal heeft betast aan haar billen en schaamstreek.

Na ongeveer twee jaar was klaagster zo bang voor aangeklaagde, dat zij niet meer in zijn buurt wilde komen. Zij heeft toen al haar moed bij elkaar geraapt en het haar moeder verteld.

Klaagster is toen direct gestopt met het misdienen.

De ouders van klaagster waren bang dat niemand zou geloven, dat aangeklaagde zoiets zou doen. Hetgeen gebeurd was, werd derhalve doodgezwegen.

Na het overlijden van aangeklaagde voelde klaagster zich opgelucht.

2.2. Bij het 150-jarig bestaan van de parochie in [plaats] is er in de kerk door [naam] persoonlijk een oproep gedaan aan alle slachtoffers van aangeklaagde om zich te melden bij het Meldpunt Seksueel Misbruik RKK. Klaagster heeft lang getwijfeld of zij zich wel zou melden, omdat het misbruik dat haar is aangedaan wellicht niet ernstig genoeg is om een klacht over in te dienen.

Het feit, dat zij nog steeds last heeft van hetgeen haar is aangedaan door aangeklaagde heeft haar doen besluiten toch een klacht in te dienen. Iedere keer als er in de media aandacht is voor seksueel misbruik worden haar herinneringen weer opgerakeld. Toen er een paar jaar geleden een geval van seksueel misbruik in de familie bekend werd, werd klaagster ook weer geconfronteerd met haar ervaringen uit het verleden.

Klaagster is getrouwd en heeft een pittige tweeling van 11 jaar. Klaagster heeft veel zorgen over beide jongens. De één is bekend met ADHD en voor de ander zijn klaagster en haar echtgenoot een hulpverleningstraject ingegaan in verband met psychische klachten.

Vanwege de zorg en aandacht voor haar tweeling heeft zij een tijd lang haar eigen ervaringen naar de achtergrond gedrukt. Maar momenteel heeft klaagster het erg zwaar, omdat zij naast de zorg voor haar kinderen ook regelmatig wordt geconfronteerd met haar eigen verdriet over het haar aangedane seksueel misbruik.

2.3. Klaagster wenst erkenning te krijgen voor het leed dat haar en andere slachtoffers is aangedaan. Daarnaast zou klaagster graag duidelijkheid krijgen over de rol van het Bisdom in deze kwestie. Zij wil dat er einde komt aan de doofpotcultuur, zodat er in de toekomst geen jonge, onschuldige kinderen meer slachtoffer kunnen worden van seksueel misbruik.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat iedere confrontatie met een klacht tegen deze aangeklaagde leidt tot een gevoel van verontwaardiging en weerstand over deze aangeklaagde.

Het staat voor het Bisdom buiten kijf dat hetgeen klaagster omschrijft, heeft plaatsgevonden. [Naam] biedt zijn excuses aan voor het gedrag van aangeklaagde, maar beseft dat dat nooit toereikend genoeg zal zijn. Het gedrag van aangeklaagde is een priester onwaardig en dient ten diepste veroordeeld te worden.

[Naam] stelt dat de rol van het Bisdom Roermond in deze kwestie bijzonder twijfelachtig is geweest. Gezien de veelheid aan klachten is de overtuiging ontstaan, dat het Bisdom van het gedrag van aangeklaagde op de hoogte moet zijn geweest. Dat er niet is ingegrepen is een zeer kwalijke zaak, waarvoor hij zijn diepste verontschuldigen aanbiedt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfendertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden, dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klaagster gedurende de periode 1981-1983 tientallen malen seksueel misbruikt is door aangeklaagde. Dit seksueel misbruik had een steeds verdergaand karakter. Het seksueel misbruik begon met het zoenen van aangeklaagde, nadat hij klaagster een cadeautje had gegeven. Na verloop van tijd ging dit over in het betasten van de billen en vagina van klaagster. Onder het voorwendsel dat de kleding van klaagster niet goed zou zitten, trok aangeklaagde klaagster naar zich toe en trok haar broek en onderbroek naar beneden, zodat hij haar hemd netjes in haar broek kon stoppen. Hierbij betastte hij klaagster aan haar blote billen en vagina.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door een veelheid aan meldingen en klachten, die reeds gegrond zijn verklaard. Uit al deze meldingen/klachten komt eenzelfde beeld naar voren: aangeklaagde bouwt eerst een vertrouwensband op en vervolgens begint het seksueel misbruik. Naarmate het seksueel misbruik langer duurde, gingen de handelingen door aangeklaagde steeds verder.

Tenslotte heeft mr. [naam] ter zitting nog betoogd, dat de omschrijving van de toedracht door klaagster past bij de persoon van aangeklaagde en dat er bij het Bisdom geen enkele twijfel bestaat dat het misbruik heeft plaatsgevonden.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is

geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas acht jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand waarin zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een herhaalde spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 juni 2015 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.